

תוכנית פעילות על 3 השנים שקדמו לשנת ההערכה (*)

החל מ 1 בינואר 2019 ועד 31 בדצמבר 2021

(*) בהתאם ל'תיקון רוחב להקדמת שנת ההערכה' (מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד התרבות והספורט במוסדות תרבות לשנת התמיכות 2024) שמקדם משרד התרבות בימים אלה

1. פרטו את הפרסומים / מאגרי מידע / אמצעים יישומיים וכו' שהוצאו לאור על ידכם בשנים האמורות מעלה.
2. יש לציין פעילות מחקרית שיצאה לאור ע"י המכון **בלבד** (שם המכון מופיע על הפרסום כמוציא לאור וכבעל הזכויות הבלעדי).
3. לגבי הטור בו אתם מתבקשים לציין את שמות החוקרים שעבדו על המחקרים:
 - א. חובה לציין פעילות מחקרית שהתבצעה ע"י חוקרי המכון בלבד. יודגש, כי בשאלון זה יש לרשום גם שמות חוקרי המכון המופיעים על הפרסום שיצא לאור, אף אם אינם עובדים במכון כיום (- נא לציין כוכבית (*) ליד שמם).
 - ב. חובה לציין שם מלא (משפחה ופרטי) של כל החוקרים ע"פ סדר הא'-ב'.
 - ג. שמות החוקרים המופיעים בשאלון זה – חייבים להופיע גם בפרסום עצמו. חייבת להיות התאמה מוחלטת בין שמות החוקרים המופיעים בשאלון, לבין שמות החוקרים בפרסומים.
 - ד. אין להוסיף תארים כלשהם לשמות החוקרים באף אחד מן השאלונים השונים (על מנת למנוע פגיעה בכבודם של החוקרים, בכותרות הטבלאות המתייחסות לשמות החוקרים מופיע התואר 'רבנים', המתייחס לכלל החוקרים הרשומים בטבלה).
4. חובה למלא מספר קטלוגי של הספר כפי שמופיע בספריה הלאומית.
5. חובה למלא תאריך מדויק של הוצאה לאור של הפרסומים המוזכרים: חודש ושנה עבריים ולועזיים. **סדר רשימת הפרסומים יהיה מהתאריך המאוחר ביותר של יציאתם לאור – לתאריך המוקדם ביותר של יציאתם לאור.**
6. ניתן כמובן להוסיף שורות לטבלאות, בעת הצורך, אך אין לשנות את מבנה הטבלה!
7. יש למלא את הטבלה ונספחיה באופן מדויק, מקצועי ומפורט, ולחתום בסופה, במקום המיועד לכך (סוף עמוד 3)!

פרסומים שיצאו לאור בתקופה שהחל מ 1 בינואר 2019 ועד 31 בדצמבר 2021

[illegible]

יש לסמן ✓ במשבצת הבאה:

☒ רצ"ב דפים נוספים, ובהם פירוט: תוכן כל פרסום / עבודת מחקר המופיעים בטבלאות + תרומתם למחקר התורני ולציבור הלומדים + פירוט עבודת המכון ביחס אליהם.

בנוסף, רצ"ב עבור כל פרסום שיצא לאור וכן טיוטות עבור עבודות מחקר הנמצאות בשלבי עבודה:**שימו לב: אין לצרף יותר דפים מהנדרש.**

☒ צילום עמוד שער.

☒ צילום עמוד בו מופיע שם המכון שביצע את עבודת המחקר והוציאה לאור ובעל הזכויות הבלעדי.

☒ צילום עמוד בו מופיעים שמות המחברים (החוקרים) שעבדו על הפרסום.

☒ צילום עמוד בו מופיע / יופיע כי הפרסום יצא / ייצא לאור בתמיכת משרד התרבות והספורט.

☒ צילום עמוד תוכן העניינים.

☒ צילום חמישה עמודים מתוך הפרסום / צילום דפי טיוטות מפורטים, באופן שיספק לצורך הערכה / טיוטת יחידה שלמה למכוני מחקר העוסקים בהוצאת סדרות, בתוספת נימוק לאי הוצאה

לאור בשנת ההערכה. שימו לב כי טיוטת היחידה השלמה תצורף במהדורה אלקטרונית בלבד, לכתובת הדוא"ל opigo@most.gov.il

הריני מצהיר בזאת על נכונות הפרטים שמולאו בשני חלקי השאלון, ועל צירוף כל הנספחים המבוקשים

חתימת מנהל המכון

שם מנהל המכון צ'רין אהר

עוז לעצמו

שיעורים בפרשת השבוע

ויקרא

מתוך כתבים ושיעורים הנלמדים
בחבורות הקדושות בכפר יונה ובת חפר
על ידי

מו"ר הרה"ג עוזי שוויצה שליט"א

מרא דאתרא דכפר יונה

מחבר פירוש "מעוז צור" על הזוהר

כפר יונה, ה'תשפ"ב

© כל הזכויות שמורות
למכון מחקר תורני שערי- ציון כפר יונה
תשפ"ב
כתובת המכון עולי הגרדום 44
מייל doronam613@gmail.com
בענייני הספר אפשר לפנות אל בית הרב
הרקפת 10, כפר יונה
09-8988174

רבני המסן שהשתתפו בהוצאת הספר.
דורון עמר
דניאל מחלון
חגי מימון
אלעד נפש
אברהם רחמים
הרב בנימין דואני

ניהול וריכוז
הרבנית צביה שויצה תליט"א, כפר יונה.

הדפסה והוצאה
שלמה כהן, יריד הספרים מאה שערים 6
ירושלים טל 02-5370016

תמלול השיעורים
הרבנית נעמי נחמה שי תליט"א, ירושלים
הרבנית שבע סבג תליט"א, ראשון לציון
הרבנית מלכה וסרמן תליט"א, כפר יונה

עריכה, עיצוב גרפי ועימוד
אברהם רחמים, יצהר

תוכן העניינים

260	עם ישראל נבחר ויחיד		פרשת ויקרא
268	החיים הגבוהים של איש התורה	9	הנהגת הגילוי
		12	שכינה שורה בישראל
	פרשת קדושים	20	ואני לא נקראתי
275	עשרת הדברות לקדושים	32	דעת תלמיד חכם
283	הוכח תוכיח	38	אדם כי יקריב מכס
286	התוכחה של רבי יוחנן בן נורי		פרשת צו
296	ואהבת לרעך כמוך	43	הזריות תכונת יסוד של עם ישראל
306	תלמיד רבי עקיבא לא נהגו כבוד	50	זריות למצוות היא הלכה
317	בארץ ישראל יש קיום למצוות	53	נסים עלידי שימוש בהליכים טבעיים
	פרשת אמור	56	אש התורה היוקדת
		61	זאת תורת העולה
321	הכהנים בני אהרן		פרשת שמיני
324	יהודי אף פעם לא לבד	67	ויהי ביום השמיני
337	דרכיה דרכי נעם	80	פלאי השמיני
340	תודה שיש עמה הודאה	94	שורש האמונה ולא שורש הכפירה
343	חיים של קידוש שם שמים	102	קרב אל המזבח
354	מועדי שבת	108	התבוננות במצות כשרות המזון
359	"הסר כעס מלפך"	121	טומאה בתחפושת של טהרה
360	"ויצא בן אשה ישראלית..."	129	מעלת השולחן הכשר
361	השפעת מעשי ההורים על בניהם		פרשת תזריע
	פרשת בהר		
367	שאלה בונה	137	אליהו מלאך הברית
378	שביתת הארץ	149	אותיות תור וסגולתן
384	"לך... ולבהמתך"	152	גבהות בעבודת ה'
385	מספר תבואות	167	הצרוע הקדוש
389	צינור השפע פתוח	176	מצורע ללא צרעת
396	הזכויות של נתן צדקות		פרשת מצורע
399	וכי ימוך אחיך	181	רבי ינאי והרוכל
411	גובהה של תמיכה קלה	187	שמירת הלשון
	פרשת בחקתי	196	לשון הרע הנאת כזב
		202	פרט למשאל כליו לאחרים
415	עמל התורה	210	"כי תבואו אל ארץ כנען..."
416	"אם בחקתי תלכו..."	211	מעשה ידינו כוננה עלינו - הסבר נגעי עלפי הזהרה
417	מחזירים אל התורה		פרשת אחרי-מות
429	"וישבתם לבטח בארצכם"	231	אנשים של קודש
430	התורה נותנת כח לרדוף	245	אף דברי תורה צריכים חיזוק
431	משכן של אחדות המשפחה	246	שוים אך שונים
438	השיור שנשתייר	247	מגע של עוצמה
443	"ועשיתם אתם"	252	המצוות המרוממות
449	לא מאסתים ולא געלתם		

פרשת ויקרא

הנהגת הגילוי

ויקרא א, א

וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי מֹשֶׁה וַיֹּדְבַר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר:

ספר ויקרא, הנקרא בפי רבותינו "תורת כהנים" (מנחות מה.) נקרא כך על שם המילה הראשונה בפסוק הראשון – "ויקרא". לפי המסורה, האות האחרונה במילה – האות א' – היא קטנה ביחס לשאר האותיות, ונקראת "א' זעירא".

מבאר בעל הטורים:

ויקרא - א' דויקרא זעירא. שמושה לא רצה לכתוב אלא 'זיקר', כדרך שנאמר בבלעם, כאילו לא נראה לו ה' אלא במקרה. ואמר לו הקב"ה לכתוב גם בא', וכתבה קטנה.

אנחנו חפצי הבנה, היתכן? היעלה על הדעת שיש ויכוח בין משה רבנו לקב"ה? ננסה לתאר במילותינו את השיחה שהתקיימה ביניהם בנושא: הקב"ה קורא למשה רבנו. אומר משה רבנו: הנני לעובדך, אבל בתנאי שזה ייראה שזה מקרה, ושכך ייכתב לדורות. בא הקב"ה ואומר לו: לא, זה לא מקרה, אני קורא לך. כתוב זאת. עונה משה: בסדר, נעשה פשרה, אני אכתוב "ויקר" בכתב רגיל ואת האות א' אכתוב בכתב קטן.

האומנם? האם יתכן כדבר הזה? הרי כל התורה שעם ישראל קיבל היא תורת משה, ואמיתת יסוד האמונה בתורה הוא שכל דבר נעשה רק מהקב"ה. כך מכריז כל יהודי לאחר תפילת השחר את העיקר הראשון מ"ג עיקרי האמונה: "אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים". האם יכול להיות דבר שהוא בבחינת 'יד המקרה'? כיצד יתכן שמושה רבנו לא רצה לכתוב

אלא 'ויקרא', כאילו לא נראה לו ה' אלא במקרה. האם יש מקריות בעולם? אנחנו מכירים את אמירתם של דורשי רשומות שהמילה "מקרה" מורכבת מצירוף האותיות "רק מה'", וזה נכון. יש עומק לאמירה זאת, כל מאורע שקורה בעולם ונראה כמקרה מפתיע ולא צפוי, הוא מתוכנן ומחושב על-ידי קורא הדורות מראש, ה' יתברך שמו. בא הקב"ה ואומר למשה לכתוב 'ויקרא' עם א', שידעו שזה לא במקרה. שידעו שאל משה מכוון הבורא יתברך. מדוע משה מנסה להמעיט במעשיו של ה' כביכול?

כך יש לבאר מהלך הדברים. למדנו שלקב"ה יש שתי מידות של הנהגות שהוא מנהיג בעולם. יש הנהגה, שכשעם ישראל זוכה לה, הקב"ה מנהיג אותנו בדרך שהכל נראה, בבחינת "א-ל מתגלה". ראינו את היציאה המופתית שיצאנו ממצרים. עשר מכות הביא הקב"ה על המצרים במצרים שהם לנו עשרה נסים. ראינו את הנסים על הים. ראינו את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים. הקב"ה התגלה לנו – א-ל מתגלה. אומר הרמב"ן (שמות יג, טז):

ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבנו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים, אין בהם טבע, ומנהגו של עולם, בין ברכים בין ביחיד. אלא, אם יעשה המצוות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריחנו ענשו, הכל בגזרת עליון.

מהנסים הגלויים אנו למדים שכל המהלכים היומיומיים הנקראים 'טבע', הם למעשה נסי ה'. כאשר הכל מתנהל בטוב, זו ההנהגה של 'א-ל מתגלה', הנהגת ה' את עולמו בגלוי.

לעומת זאת, יש גם צד נגדי, כשחס-ושלום עם ישראל לא עושים את רצון ה', הנהגת הקב"ה היא בבחינת 'א-ל מסתתר', "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" (דברים לא, יח). גם כאשר זו הנהגה שבה מנהיג הקב"ה את העולם, הוא מעולם לא עזב ולעולם לא יעזוב את עם ישראל: "כי לא יטוש ה' עמו" (תהלים צד, יד). כשאנחנו זוכים, הנהגתו של הקב"ה אלינו היא בגלוי, הכל נראה. כשמידת הדין מתוחה אזי עם ישראל סובל, יש צרות, והקב"ה הוא בבחינת 'מסתיר פניו'. ודאי, הוא נמצא אתנו למרות הכל, "עמו אנכי בצרה" (תהלים צא, טו), אך זה בהסתר, בבחינה של 'א-ל מסתתר', אלו הן שתי ההנהגות.

של ה' את עם ישראל. כשיצאנו ממצרים, עד מעמד מתן תורה, שבמהלכו עלה משה להר סיני ועד חטא העגל, משה רבנו הולך אתנו. הכל מתנהל למישרין, הכל טוב. הקב"ה עושה לנו נסים, מוליך אותנו במדבר. השפע האלוקי יורד לעם ישראל דרך משה, שליח ה' לגאולת ישראל. זה היה נראה ברור ומובן מאליו לבני ישראל, עד כדי כך שהם בעצם אפילו לא הרגישו שמשה רבנו הוא הבלעדי שדרכו זורמת ההשפעה לעם ישראל. ומה עשו כשחשבו שמשה איננו? עמדו ואמרו (שמות לב, א): "כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו", ולקחו משהו אחר במקומו. גם עגל יהיה טוב. נמצא כבר את הדרך לשפע. כשהכל זורם טוב אז הכל בסדר. הקב"ה דואג לנו ומשפיע לנו. יש את משה רבנו. אם לא יהיה משה רבנו, נביא משהו אחר.

אבל אחרי חטא העגל משה רבנו מדבר עם הקב"ה כשהוא נסתר בתוך האוהל. גם לאחר מכן, אחרי שה' דיבר עם משה, קרן עור פניו של משה. כולם כבר מזהים שיש פה מציאות של הנהגת משה רבנו הנבדלת מהעם. הוא כבר לא כמו כולם, אלא הוא נמצא במצב של הארה מיוחדת – "קרן עור פניו". עתה, כשאנחנו לקראת הקמת המשכן, מבקש משה רבנו: רבונו של עולם, אני מבקש שתחזיר לנו את ההנהגה כמו שהייתה קודם חטא העגל, שהכל יזרום לעם ישראל בדרך הטבעית. זאת הבקשה שהוא אומר: יהיה כתוב "ויקר", הכל ייראה שזה במקרה. אומר הקב"ה, עדיין זה לא הזמן. לעת עתה יש צורך להראות לעם ישראל שיש לבקש את ה', ולכן תוסיף את האות א', שיבינו כולם שזה לא בדרך מקרה, אלא דרכך הקב"ה מקיים את הנסים.

בכל דור ודור יש בחינת משה רבנו של הדור שלו, הקב"ה דרכו מוריד את השפע. כך בזמנים של הנהגת א-ל מסתתר, וכך נזכה ונחיה ונראה בקרוב בימינו, בזמן של א-ל מתגלה.

פרשת אחרי-מות

אנשים של קודש

ויקרא טז, א

וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֹהֶרֶן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי־ה' וַיִּמָּתוּ:

אנו לומדים את הפסוק ומתפללים: בני אהרן מתו בזמן שהם הקריבו קרבן פני ה'. מדוע זה קרה? נאמר בפרשת שמיני (שם י, א-ב):

וַיִּקְחוּ בְנֵי אֹהֶרֶן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בֵּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂמוּ עָלֶיהָ קִטְרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיִּמָּתוּ לִפְנֵי ה':

כאן מופיעה הסיבה למיתת נדב ואביהוא. יש טעמים נוספים שנתנו חז"ל, אותם דייקו מהפסוקים בדרך דרש: הם נכנסו שתויי יין אל הקודש, הם לא נשאו נשים וכמובן לא היו להם ילדים. רבותינו דייקו גם דברים קשים מאד, שנדב ואביהוא דיברו ביניהם ואמרו מתי ימותו זקנים אלו ואנחנו נירש אותם (כשכוונתם על משה ועל אהרן). למדנו כמה סיבות למיתת שני בני אהרן, וכשאנו מגיעים לפרשת אחרי מות, האזכור הוא שזה היה: 'בקרבתם לפני ה'.

נלמד את פירושו של ה"אור החיים" הקדוש, רבי חיים בן עטר זכותו יגן עלינו, ונקבל מבט שמשנה לנו את ההבנה לגמרי:

על זה הדרך שבא להודיעו שמיתתם היתה על קרבתם לפניו בקודש. והגם שהתורה אמרה אש זרה, מודיעו ה' כי טעם מיתתם היתה על קרבתם לפניו הגם שלא היתה אש זרה...

אומר ה"אור החיים" הקדוש: המילים 'בקרבכם לפני ה'', לא מתייחסות לזמן שהם הקריבו קרבן, אלא אמר הקב"ה למשה רבנו ששני בני אהרן מתו כי הייתה להם קרבה לפני ה', הם התקרבו אל הקודש.

אנו חפצי הבנה. הרי נאמר בתורה בפירוש 'ויקריבו לפני ה' אש זרה', האם קרבכם אל הקודש נקראת 'אש זרה'? נמשיך לקרוא את דברי האור החיים הקדוש המפליאים והמפתיעים:

ואומרו "וימותו", נתכוין להודיעו שלא יחשוב כי יצתה מחשבתם לפועל שנכנסו לפניו, אלא שנדחפו ומתו. והכוונה בהודעה זו לשלול לבל יחשוב אדם לפרוץ ולהתקרב הגם שימות, וזה ימצא בהיות לדם בחינת החשק לא יחוש על עצמו ויתן נפשו. ודבר זה ימצא בבחינת החושק שיתן נפשו על הדבר הגם שידע שימות. לזה אמר לו "וימותו", פירוש וכבר מתו ולא השיגו מחשבתם להתקרב, והבן זה.

כך עולה מפירושו של האור החיים הקדוש: שני בני אהרן נדב ואביהוא היו בתשוקה עילאית להתקרב אל הקב"ה. הם היו מוכנים וגם רצו לחבר את נשמתם שתצא מגופם ותהיה מחוברת אל הקב"ה. נדב ואביהוא מאסו בעולם הזה, ושום דבר בעולם הגשמי לא עניין אותם. רצונם היה רק לעלות ולהתעלות אל הקודש. התורה אומרת על כך "וימותו", ללמדנו שזו לא הדרך. הם לא הגיעו לאן שהיו רוצים להגיע, אבל מה שעשו היה מתוך כמיהה להתחבר אל הקדושה, להתחבר אל הקב"ה. אמנם אש התשוקה הייתה לא ראויה ולכן היא נקראת 'אש זרה'.

כך אנו מבינים את אשר אמר משה רבנו לאהרן הכהן, שבוודאי דיבר את דבריו ברוח הקודש, אחרי שנודע על מות שני בני אהרן (ויקרא י, ג):

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדֹּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכָּבֵד וַיָּדַם אֶהֱרֹן:

ברש"י מובא שאמר לו משה רבנו לאהרן: אני ידעתי שבמאורע הזה של חנוכת המשכן, יהיה קידוש ה' ועלול גם לקרות שנשמות יעלו למעלה. ידעתי שמשהו יקרה, אך לא ידעתי אם זה אני או אתה, עכשיו כשמתברר

מכון מחקר תורני שערי ציון ע"ר 580521979

לכבוד מינהל התרבות

משרד התרבות והספורט

שלום רב,

הנדון: פירוט על הספר 'עוז לעמו' - ויקרא

☒ פירוט התוכן:

הספר הינו דרשות ושיעורים בנושאים מרכזיים בפרשות השבוע הנוגעים לכלל ולפרט מתוך עיון מעמיק ונרחב במקורות חכמינו ז"ל מתקופת המשנה עד להוגי הדעות היהודים בימינו אנו. הן בשדה הפשט והקבלה החסידות והמוסר.

☒ פירוט תרומתו לציבור הלומדים:

דרשות יחודיות על דרך המוסר והחסידות מנגיש את פרשת השבוע לציבור מגוון. ספר זה פותח ללומד צוהר עמוק בספר 'ויקרא' מתוך מבט בפנימי וחסיד. הספר כתוב בשפה קלה השווה לכל נפש, וערוך באופן איכותי, כתיבה הניכרת בשבחה לכל אורך הספר

☒ פירוט עבודת המכון בחיבור:

עוסקת באיסוף הקלטות והשיעורים שנמסרו על ידי הרב עוזי שויצה משנים רבות תמלול הקלטות ועיבודם לכדי שיהיו מוגשים לקהל הקוראים באופן בהיר וברור רציף ובשפה קולחת, בשימת דגש להשאר צמוד לתוכן השיעור וכוונת הרב.

השיעורים עוברים עריכה נוספת

החדרת מראה מקומות ככל שניתן

והצגת המקורות כפיסקאות נפרדות ומודגשות לשם נוחות השיעור

לאחר העריכה הם מוגשים לאישור כבוד הרב עוזי שליטא.

הערות ודברים שנאמרו דרך אגב

הועברו להערת שוליים, על מנת לאפשר את רצף השיעור.

וכמו כן ישנם הערות כהרחבות למעיין באותו נושא

כדוגמה אם הרב הציג קושיה במקרא או בחזל

לעיתים הבאנו התייחסות של פרשנים נוספים לעניין לצורך הרחבה לפי העניין והמקום.

צרפנו תוכן עניינים מפורט לכל פרשה

ומראה מקורות בסוף הספר.